

Innovationsstöd i tillverkningsindustrin

Ordförandens förslag

1. Regionala utvecklingsnämnden anslår 2 500 000 kronor år 2021 till IUC Syd.
2. Regionala utvecklingsnämnden anslår 2 000 000 kronor år 2021 till Packbridge.

Sammanfattning

Skåne har en stark tillverkningsindustri som behöver utvecklas för att stärka sin konkurrenskraft. Målet med satsningen är att främja utvecklingen i 350 tillverkningsföretag och 200 företag i förpackningskedjan.

Bilagor

1. Beslutsförslag, 2021-11-24
2. Presentation av ekosystemanalys, utdrag, 2021-10-22

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Syftet med detta ärende är att säkerställa stöd till företag inom området avancerade material och tillverkning för att öka företagens omställningsförmåga och förbättra deras konkurrenskraft och produktivitet.

Tidigare beslut i ärendet: 2019-09-26 §60 *Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt*, dnr 1900282.

Ett skånskt styrkeområde i omställning

Avancerade material och tillverkning är ett av Skånes sex specialiseringsområden. Det är en stor del av Skånes näringsliv; tillverkningsindustrin står för uppåt en fjärdedel av det skånska förädlingsvärdet, för en stor andel av exporten och – trots pågående automatisering och robotisering – för ett stort antal anställda i Skåne (17 700 personer).

Avancerade material och tillverkningsindustri är ett skånskt styrkeområde som spänner över flera olika delbranscher, med specifika styrkor, specialisering och koncentration av företag inom förpackning, kyla- och ventilationsteknik, kemi, plast och gummi. Dessa är högproduktiva och driver innovation. Speciellt kylteknik och förpackningsindustrin tillhör Skånes mest framträdande innovativa delbranscher och här finns också starka kopplingar till Skånes livsmedelsindustri.

Inom området finns många av de största företagen i Skåne: Tetra Pak, Kemira Kemi, Perstorp AB, Trelleborg AB m fl.

Jämfört med hela Sverige underpresterar den skånska industrin i bred bemärkelse, sett till förädlingsvärden. Det finns både behov av att stödja mindre företags omställning med robotisering, digitalisering mm och stora företags arbete t ex inom hållbarhet och kompetensförsörjning. Interaktionen mellan företagen sinsemellan och med akademin behöver öka i Skåne där analyser t ex pekar på att samarbetet mellan stora företag och mindre företag i dess närhet är lägre i Skåne jämfört med i andra regioner.

Två organisationer som har god erfarenhet av driva insatser för att stärka området avancerade material och tillverkningsindustri är IUC Syd och Packbridge.

IUC Syd – utveckla 350 små företag och 50 stora

IUC Syd är ett medlemsägt industriellt utvecklingscentrum med ca 100 medlemmar. Organisationen har inget eget vinstintresse och har ett uppdrag att stärka tillväxt och konkurrenskraft i tillverkande industriföretag i Skåne.

Ärendet handlar om en satsning som syftar till att öka tillväxten och innovationskraften i den skånska tillverkningsindustrin och de industrivärlden tjänsteföretagen. Den största målgruppen är de små och medelstora industriföretagen med målet att öka deras konkurrenskraft och produktivitet över tid.

Det första resultatet som eftersträvas är att ge stöd till 350 företag i deras utveckling. Den största målgruppen är de mindre företagen med 20 till 100 anställda (mål att nå ca 270 företag). Därtill ca 80 företag som är något större, 100 till 130 anställda. I bredare aktiviteter med inspirationsseminarier väntas totalt 800 företag nås.

Målet är att företagen ska bli involverade i en dialog med IUC Syd för att få direkt coachning, eller bli sammankopplade med andra företag eller akademi för att börja testa och utveckla nya idéer som är relevanta för deras verksamhet. Ett utforskande av nya idéer förväntas leda till att flertalet av dessa företag ändrar sina processer, tjänster eller produkter för att bli mer konkurrenskraftiga.

Insatserna som kommer bedrivas i satsningen följer en modell för utveckling som innehåller följande steg. IUC Syd söker upp relevanta företag, tar en dialog med dem, gör en behovsanalys av företagets strategiska utvecklingsbehov och identifierar relevanta åtgärder. Därefter driver IUC Syd på för att företaget ska få relevant stöd vilket kan vara att ta del av IUCs generella nätverk t ex hur man ställer om verksamheten för med robotisering eller digitalisering, deltagande i specifika utvecklingsprojekt eller specifikt stöd av konsulter på marknaden.

Det andra resultatet är att nå uppemot 50 företag i den större kategorin, mer än 250 anställda, för djupare dialog om utvecklingsbehov. Målen handlar både om

att samla de större företagen för att driva en gemensam utvecklingsagenda och att göra konkreta insatser för företagens utveckling.

Insatserna som kommer bedrivas i satsningen är att vidareutveckla och driva ”Executive Business Group” för ankarföretag samt insatser för kunskapsdelning från leverantörer till industriföretag, öka kopplingarna mellan företagen och forskningen på universitet och institut mm.

Packbridge — 200 företag i värdekedjan för förpackningar

Packbridge är en medlemsorganisation med fokus på företag som är en del av hela värdekedjan kopplat till förpackningsindustrin, dvs allt från råvara till logistik, förpackningsbolag samt återvinning. Det är ett företagsdrivet initiativ som – tillsammans med akademien och det offentliga – fokuserar på omställning inom innovation & teknik, hållbarhet samt digitalisering & AI.

Ärendet handlar om en satsning på att öka innovationsförmågan i denna – för Skåne – starka nisch och profilering.

Målet är att nå 200 företag över hela förpackningskedjan. Den stora målgruppen är att nå de mindre företagen, inom detta område är de vanligtvis i storleken 20 till 30 anställda. Även företag med färre än 10 anställda kommer nås, då detta är en vanlig storlek i för livsmedelsbolag. Ytterligare en målgrupp är de större internationella företagen.

Målet är att få företagen att själva testa och utforska nya områden med ny kunskap, som de inte tillämpar i sin vardag. De insatser som kommer drivas är tredelade: (1) ett uppsökande arbete för att nå de enskilda företagen, träffa dem och analysera deras utvecklingsbehov, (2) ge dem direkt coachning eller involvera dem i kunskapshöjande aktiviteter som t ex seminarier för hur man jobbar med cirkulära metoder eller reducerat matsvinn, med forskare från lärosäten och institut, samt (3) involvera företagen i konkreta utvecklingsprojekt för att utveckla nya affärer i samarbete med andra företag, universitet och institut, sannolikt i ett nationellt eller europeiskt samarbete.

Ett område som Packbridge har goda förutsättningar och fokuserar på är hållbarhet genom cirkulära metoder. Fokusområdet handlar om att driva på satsningar för företagens utveckling inom regenerativa material, optimerade förpackningar och spårbarhetslösningar för reducerat matsvinn etc. Detta görs i nära samarbete med IUC Syd.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Satsningarna utgör verksamhetsfinansiering för IUC Syd, 2,5 miljoner kronor från ansvar 30020, samt Packbridge, 2,0 miljoner kronor från ansvar 30020.

Övriga finansiärer IUC Syd:

3,9 mnkr näringslivet

6,9 mnkr Regionalfonden, Eruf

6,4 mnkr Socialfonden, ESF
4,8 mnkr Vinnova
2,5 mnkr Övriga projektmedel

Övriga finansiärer Packbridge:
1,4 mnkr Näringslivet
1,5 mnkr projektmedel

Juridisk bedömning

Har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samråd med fackliga organisationer bedöms inte nödvändigt.

Uppföljning

Uppföljning sker genom regionala utvecklingsnämndens ordinarie verksamhetsuppföljning.